

Rom 5, 21

21: Og likesom synden hersket ved døden, så skal også nåden herske ved rettferdighet til evig liv ved Jesus Kristus, vår Herre.

Likesom. Her forkynnes på nytt hvordan Gud har besluttet å frelse menneskene. Det var Guds store råd og hensikt at synden skulle bli stor gjennom loven, for at nåden skulle få den prisen at den alene - uten noen bistand fra vår side, nei, nåden alene - skulle herske til evig liv, likesom synden hersket ved døden. Foran har vi forklart hva det vil si at "synden har hersket ved døden". "Evig liv" er her satt opp som motsetning til "døden", som her ikke bare betegner den legemlige døden, men alt, både det timelige og evige onde, som er syndens lønn. At synden hersker ved døden, er også mer enn sterkt nok bevist gjennom vår egen erfaring. Men nå sier altså Paulus at likesom synden hersket ved døden, så skal også nåden herske ved rettferdighet til evig liv.

Ved rettferdighet. Hvilken rettferdighet Paulus tenker på i denne teksten, det har han grundig nok forklart tidligere. Han har gjentatt uttrykkene "én manns rettferdige gjerning", "ved den enes lydighet". Dette er den eneste fullkomne rettferdighet som oppfyller Guds hellige lov, og tilfredsstillende hans rettferdighet. Utelukkende gjennom denne rettferdigheten hersker nåden over alle de troendes synder.

Til evig liv. Nåden skal herske og regjere slik at syndere, som hver eneste dag bare fortjener den evige død, skal få evig liv. Dette skjer bare gjennom den fullkomne Guds rettferdighet. Men om noen skulle komme i tanke om at dette skulle være vår egen rettferdighet, så tilføyer Paulus, for å gjøre det ennå klarere: ved Jesus Kristus. Glemmer vi dette, at vi har all denne nåde utelukkende ved Jesus Kristus, da er det snart slutt både på troen og tilliten. De mest hellige mennesker er bedratt, hvis de glemmer at all nåde, all rettferdighet og alt liv har vi bare i Jesus Kristus. To ganger i dette kapitlet har Paulus gjentatt disse ordene: "ved den ene, Jesus Kristus", "ved Jesus Kristus". Dermed vil han si: Med all vår rettferdighet er vi fortapt. Se ikke på deg selv, om du vil tro Guds nåde. Det er bare i Jesus Kristus vi har "nådens og rettferdighets-gavens overstrømmende rikdom", som hersker over alle våre synder.

Slik har Paulus her innprentet at bare ved Kristi rettferdighet skal vi få nåde og evig liv. Legg merke til hvor likt apostelen begynner og slutter sin framstilling av læren om rettferdiggjørelsen. Han begynner i kap. 1: 17 med budskapet om at Kristi evangelium er en Guds kraft til frelse, fordi Guds rettferdighet åpenbares i evangeliet. Og her slutter han nå med å forkynne at nåden hersker ved rettferdighet til evig liv ved Jesus Kristus, vår Herre.

I dette 21. verset sammenfatter Paulus på den skjønneste og mest slående måte alt det han hittil har lært oss i dette brevet, om frelse for syndere. Etter at han i kap. 3: 21-22 kortfattet har forklart hva "Guds rettferdighet" innebærer, fullfører han i dette kapitlet denne viktige læren, ved den herlige sammenlikningen av Adam og Kristus. I dette siste verset forkynner han igjen samme budskap, ved å sammenlikne måten synden og nåden hersker på.

Syndens har et regjerende herredømme over alle Adams barn. Syndens makt skildres som måten en diktator regjerer på, og som ingen kan unndra seg. Synden "hersket", sier han. På samme måte, sier han, skal nåden "herske". Men med den forskjell at nåden skal herske som et overherredømme, dvs. over mennesker som ennå har synd i seg, hvor også "synden blir stor". Slik skal nåden gjelde mye

sterkere enn, og over, alle synder. Og hva er det så som skal være grunnlaget for at nåden skal herske slik? Kan det være en Guds godlynte ettergivelse av lovens krav? Nei, sier Paulus, utelukkende "ved rettferdighet". Gjennom et lovmessig oppgjør. Gjennom en så fullkommen "lydighet" at den oppfylte alle Guds krav.

Nåden kunne ikke, og måtte ikke frigi lovlig dømte fanger, uten at en fullt gyldig løsepenge var lagt fram. Nåden tramper ikke over den fullkomne rettferdighet Gud krever gjennom loven. Nei, "nåden skal herske ved rettferdighet"! Ved denne, Jesu Kristi rettferdighet skal nåden også virkelig regjere, "herske". Over hva? Paulus stiller nåden opp mot "synden". Nåden skal herske - over synden.

Apostelen sier her at nåden hersker, og har et rike, en makt til alle synderes bestandige tilgivelse. Adams syndige natur bor ennå i vårt kjøtt, og bryter dessverre også i vårt liv ut i syndige tanker, ord og gjerninger. Men om vi da tenker at nå må vel Gud være blitt vred, og forkaster oss, så er det slett ikke det som skjer. Nei, nåden gjør at på grunn av den fullkomne rettferdigheten, så blir alt dette tilgitt, og vi får bli i Guds nådepakt. Dette er nåderiket som hersker over synden. Luther sier: "At nåden hersker, betyr at den utgjør et rike som er mektigere over oss enn all synd, all vrede og alt ondt. Dette ordet har aldri noen gjerningskristen forstått. Hjertene deres har samme innstilling som mitt da jeg var i samme situasjon: Når deres kristenliv var vellykket, så hadde de nåde. Men når de syndet, falt, eller kjente synden i seg, så svektes nåden i samme takt, og kunne forsvinne. Og så måtte de gjenvinne den med et bedre kristenliv. De hadde jo heller ikke grunnlag for å tenke annerledes. Men dette kan jo ikke kalles et nåderike som hersker over gjerningene, men et gjerningsrike som hersker over nåden".

Men så sier apostelen her at nåden skal herske over gjerningene, - til og med "der synden ble stor". Lovet være Guds evige barmhjertighet! Vi har et nåderike som hersker over gjerningene, til og med "til evig liv". Og alt dette: bare ved den ene, Jesus Kristus, - like sikkert som at vi har synden og døden ved den ene.

Dette er summen av dette store og trøsterike budskapet. Hele kristenlivet står eller faller med denne lære. Likeså all nåde i hjertet, all kraft, all helliggjørelse, all trøst og salighet i livet og i døden. La oss så alle be at dette aller viktigste hovedpunkt i Guds evangelium, for Guds barmhjertighets skyld mer og mer må bli åpenbart og bevart i våre hjerter, mot alle indre og ytre fristelser! Amen.